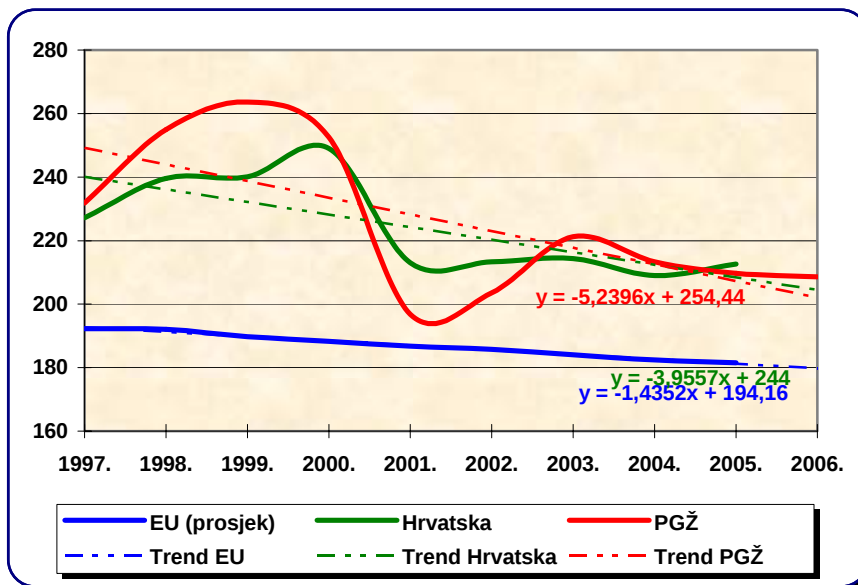

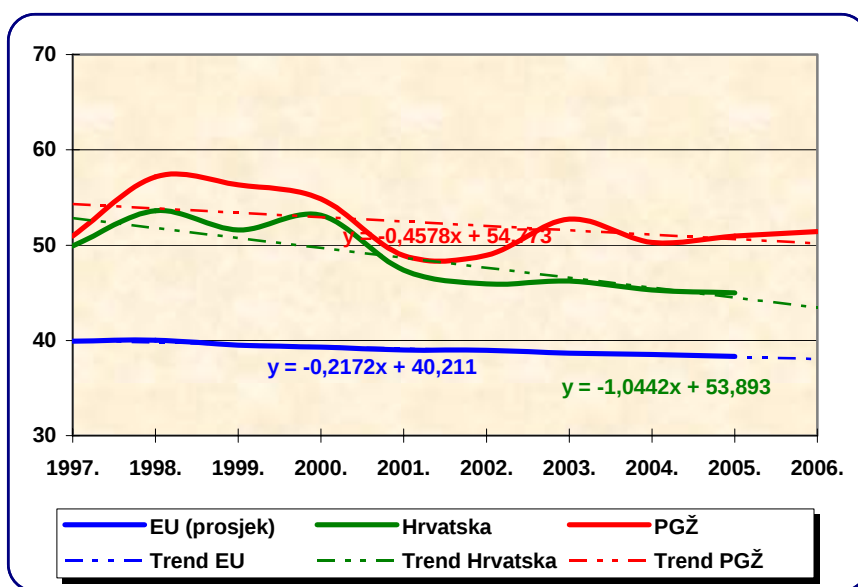
Slika 5. Standardizirana stopa smrtnosti od novotvorina na 100 000 stanovnika

Drugi su vodeći uzrok smrti, odgovoran za četvrtinu svih umrlih, maligne neoplazme. U zemljama Europske unije, od početka promatranja, razina smrtnosti od raka stalno opada, dok kod stanovnika Hrvatske i Županije bilježi rast do 2000. godine, pri čemu je smrtnost od raka u Primorsko-goranskoj županiji bila viša od republičke (1997. godine za 10%, 2005. godine za 2%). Od 2003. godine stopa smrtnosti od raka u državi i županiji počinje padati.

Obrat trenda, pad smrtnosti od raka u zemljama Europske unije, dokaz je da postoji mogućnost intervencije u smislu prevencije i promocije zdravlja, kao najučinkovitije strategije zbrinjavanja ovog javnozdravstvenog problema.

Slika 6. Standardizirana stopa smrtnosti od zloćudnih novotvorina dušnika, dušnica i pluća na 100 000 stanovnika

Stopa smrtnosti od zloćudnih novotvorina svih sijela po spolu različita je, tako da je odnos muškaraca i žena u Hrvatskoj 59:41 (Registar za rak, 2004. godine) na štetu muškaraca, što i nadalje odražava visok letalitet od raka bronha i pluća, vodećeg sijela raka u muškaraca. I dok smrtnost od raka bronha i pluća kod muškaraca zemalja Europske unije stalno i blago opada, u Hrvatskoj, i s još višim vrijednostima u Primorsko-goranskoj županiji, smrtnost raste do 2000. godine, kada počinje pokazivati tendenciju pada. I na početku i na kraju promatranog razdoblja razina smrtnosti od zloćudnih novotvorina dušnika, dušnica i pluća u Primorsko-goranskoj županiji viša je od republičke stope za identičnih 11% i u posljednje dvije promatrane godine blago je u porastu.